

Бюлетин на проект SMEnergy

Четвъртата среща на партньорите и събитие със заинтересованите страни на SMEnergy, проведено в периода 19-20 ноември 2025 в Братислава, събра партньорите по проекта и регионални заинтересовани страни с цел да подобрят сътрудничеството по отношение на енергийния преход на МСП в целия Дунавски регион. Организирано от **Словашката Бизнес Агенция (SBA)**, двудневната среща съчета стратегически дискусии, интерактивни семинари и практическо учебно посещение, представящо реални решения за енергийна ефективност за МСП.

Участниците разгледаха напредъка по регионалните пилотни дейности и доприноса за оформянето на транснационалната стратегия на проект SMEnergy. Събитието бе открито с приветствия от SBA и актуализация по дейностите от Водещия партньор, последвано от обмен на информация относно свързването на резултатите от проект SMEnergy с по-широки европейски инициативи в подкрепа на декарбонизацията. Дискусиите подчертаха начините за засилване на подкрепата за МСП чрез подобрени инстру-

менти, мрежи и финансови механизми.

Ключов фокус на срещата бе семинарът за стратегията и плана за действие, където партньори и поканени заинтересовани страни си сътрудничиха в малки групи, за да усъвършенстват елементи от SMEnergy стратегията. Те проучиха как да вградят ключови резултати от проекта – като например пътната карта на SMEnergy, зелената база данни и пазар и центровете GEKOS – в дългосрочни регионални рамки, като същевременно се справят с общите предизвикателства, пред които са изправени МСП, включително ограничена осведоменост, недостиг на финансиране и регулаторни бариери.

На втория ден от събитието партньорите по проекта посетиха пекарна Kvetoslavov, занаятчийска пекарна, демонстрираща ефективно внедряване на възобновяема енергия и съвременни енергоспестяващи решения. От термомаслени подови пещи до системи за рекуперация на топлина и фотоволтаични инсталации, посещението предложи практическа информация за това как МСП могат да намалят потреблението на енергия и оперативните си разходи, като същевременно подобрят устойчивостта.

Събраните в Братислава впечатления и знания ще бъдат използвани за окончателната рамка на стратегията SMEnergy и ще подпомогнат разработването на местни планове за действие през следващите месеци. Събитието потвърди ангажмента на консорциума за предоставянето на подкрепа за МСП да внедряват възобновяема енергия, да намаляват емисиите и да допринасят за по-устойчив и конкурентоспособен Дунавски регион. **Разгледайте нашия [уебсайт](#) за още информация!**

В ТОЗИ БРОЙ

Въведение	1
Среща в Братислава....	1
Регионални акценти	2-5
Стратегия SMEnergy	2
Какво представляват GEKOS?	3
Пекарна Kvetoslavov	4
Финална конференция	5
История на проекта	5
Платформа SMEnergy	6
Партньорство	6
Контакт	6

ДАНИИ ЗА ПРОЕКТА

Период: 01 януари 2024 - 30 юни 2026

Бюджет: € 2,065,115

Средства по Interreg: 80%

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СТРАТЕГИЯТА SMENERGY?

Стратегията за МСП е основният стратегически резултат от проект Interreg Danube SMEnergy, който насочва дунавските региони към устойчиво, децентрализирано енергийно бъдеще, водено от МСП. Въз основа на пилотни проекти, инструменти и транснационално сътрудничество, тя предоставя рамка за интегриране на решенията за МСП в регионалните политики, бизнес подкрепата и дългосрочното енергийно планиране. Стратегията дава възможност на МСП да участват активно в зеления преход чрез техническа подкрепа, цифрови инструменти, изграждане на капацитет и трансграничен обмен на знания, което прави инвестициите в чиста енергия по-достъпни и осъществими. Нейната крайна цел е да подкрепи енергийно независим Дунавски регион.

SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

Словения

В рамките на проект SMEnergy, **Местната енергийна агенция Spodnje Podravje (LEASP)** предостави персонализирана менторска и консултантска подкрепа на МСП в регион Spodnje Podravje, като им помогна да разберат по-добре потреблението си на енергия и да идентифицират конкретни възможности за спестяване. Подкрепата варираше от прости, безплатни подобрения до по-големи инвестиции, като фотоволтаични системи или електрически превозни средства.

Няколко МСП получиха и насоки за ориентирване в националните схеми за финансиране и възможностите за субсидии, което улесни преминаването им от планове към реално изпълнение. Ключов акцент в пилотния период беше „бизнес закуската“, организирана съвместно с Търговската камара. Събитието събра местни фирми в неформална обстановка, за да се запознаят с практиките за енергоспестяване, да обменят опит и да получат практически познания за възможностите за финансиране за възобновяема енергия и мерки за енергийна ефективност. Този формат се оказа ефективен за ангажиране на МСП, които често са труднодостъпни, създавайки пространство за отворена дискусия и взаимно обучение. Като цяло, пилотният проект потвърди, че директната, персонализирана подкрепа, съчетана с възможности за МСП да се срещат и учат един от друг, играе съществена роля в мотивирането на фирмите да предприемат смислени стъпки към подобряване на енергийните си характеристики и приемане на енергийния преход.

Унгария

На 9 октомври 2025 SMEnergy бе представен на конференцията „Бъдещето на бизнеса в Дунавския регион“ в Гьор, Унгария, организирана в рамките на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (EUSDR). Събитието събра политици, бизнес лидери и експерти от целия Дунавски макрорегион, за да обсъдят възможностите и предизвикателствата пред МСП, с акцент върху конкурентоспособността, устойчивостта и иновациите. Кристина Хорват-Карип (**PC-Trend**) участва в панела на тема „Устойчиво бъдеще, стойност и лидерство в бизнеса“, представяйки перспективата на SMEnergy за това как МСП могат да използват енергийната ефективност, стратегическото планиране и устойчивите бизнес модели, за да укрепят както екологичната отговорност, така и икономическата устойчивост. В допълнение към панелните дискусии, конференцията предложи интерактивни сесии за възможностите за финансиране, адаптацията на работната сила и въздействието на бизнес мрежите, както и обширни контакти и дискусии с представители на търговски камари, агенции за развитие, европейски проекти и

частни организации в Дунавския регион.

Освен това, на 28 ноември 2025 консорциумът SMEnergy бе домакин на SMEnergy Talks – Защо е полезно за МСП да участват в енергийния преход. Модерирани от **Института за климатична политика Energiaklub**, ръководителят на проекта Арон Ласло представи инициативата SMEnergy, неговата концепция за обслужване на едно гише (GEKOS) и унгар-

ския консултативен пилотен проект, в който консултанти от **PC-Trend** и **Energiaklub** подкрепиха МСП с одити, анализ на данни и инвестиционно планиране.

Нели Тот, управляващ директор на Енергийната агенция MN6, подчерта, че управлението на енергията е едновременно очакване за устойчивост и бизнес възможност, съчетавайки събиране на данни, идентифициране на загуби, оперативна оптимизация и дългосрочно планиране на декарбонизацията. Тя отбелязва, че „енергийната ефективност и устойчивостта вървят ръка за ръка“, предупреди, че възобновяемата енергия не е „безплатна“ и подчерта, че мерките за ефективност винаги трябва да предхождат инвестициите във възобновяеми енергийни източници.

Наред с това, експертът Золтан Бараняк (**Wattmanager**) акцентира върху практически методи за пестене на енергия - от коригиране на оперативни грешки (вентилация, управление на сгради, сгъстен въздух) до оползотворяване на отпадъчна топлина и модернизиране на остаряло оборудване. Казуси, включително пещ за съхранение, чието потребление на енергия е спаднало с 46% след отстраняване на повреда, показаха как прости промени могат да доведат до незабавни икономии. Секцията с въпроси и отговори потвърди силния интерес към задълженията, оразмеря-

ONLINE ESEMÉNY

SMENERGY TALKS

MIÉRT ÉRI MEG A KKV-KNAK BELEVÁGNI AZ ENERGIÁÁTMENETBE?

Tóth Nelli
MNE Energiaügynökség Kft.
ügyvezetője

PÉNTEK
2025. november 28.
10:00-11:15

Baranyák Zoltán
Wattmanager Kft. energetikai
szakmérnöke és társalapítója

SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

ването на фотоволтаичните системи, съхранението и оперативното планиране, като подчерта посланието: енергийният преход е рентабилен, когато МСП първо разберат своите данни, справят се с неефективността и след това стратегически интегрират възобновяемите енергийни източници.

Австрия

Forschung & Innovation Burgenland (FIB) активно пилотира подкрепа за регионални МСП за подобряване на тяхната енергийна ефективност и устойчивост. По време на пилотния проект са осъществени контакти с около 20 МСП, като 12 са достигнати чрез събития, социални медии, имейли и телефонни обаждания – последните се оказали най-ефективни за ангажиране на фирмите. Критериите за подбор гарантираха прозрачност и въздействие, като се фокусираха върху потенциала за енергоспестяване, ангажимента за устойчивост, оперативната готовност и допустимостта за финансиране.

В момента едно МСП е напълно ангажирано, а с други две са започнали пилотните дейности, като подкрепата е съобразена индивидуално с всяка фирма. Услугите включват оценка на текущата енергийна ситуация, идентифициране на възможности за оптимизация, консултации за подобрения и варианти за финансиране и предоставяне на насоки през целия процес на кандидатстване. Пилотният проект също така демонстрира колко е ценна платформата SMEnergy, свързвайки МСП с експерти, доставчици и доказани решения. Най-добрите практики, като например Wolf Nudeln, показват как иновативното управление на енергията може да постигне пълна CO₂ неутралност и оперативна самодостатъчност.

Чехия

През този период DEX Innovation Centre (DEX IC) участва в две събития, които помогнаха за повишаване на осведомеността за проект SMEnergy в Чехия и извън нея. Първо, DEX взе участие в церемониално събитие, организирано от град Либерец, по случай връчването на Знака за мисия от Европейската комисия. По време на събитието DEX представи SMEnergy като една от ключовите си дейности в подкрепа на регионалните усилия за устойчивост и като инициатива, която улеснява сътрудничеството в рамките на Договор за климата на града.

Срещата даде възможност за дискусии с местни институции и заинтересовани страни, работещи за климатична неутралност и енергиен преход. DEX участва и в регионално енергийно събитие, организирано от Регион Либерец. Събитието събра регионални участници, за да обсъдят развитието на общностната енергия, възобновяемите енергийни източници, енер-

госпестяването и електромобилността. SMEnergy бе представен като част от дейностите на DEX в областта на устойчивия енергиен преход, предоставяйки възможност за взаимодействие със заинтересованите страни и проучване на синергиите, съобразени с целите на проекта. Чрез ангажиране както с местни институции, така и с регионални участници, DEX помага да се представи ролята на SMEnergy в инициативите за устойчива енергия и да се насърчат партньорства, които допринасят за климатично неутрално бъдеще.

Словакия

Словашката бизнес агенция (SBA) успешно стартира и внедри своя национален пилотен проект SMEnergy, като насочи участващите МСП през интензивна, многомодулна програма, предназначена да подобри енергийната ефективност, да постигне разбиране относно решенията за възобновяема енергия и стратегическо планиране за зелена трансформация.

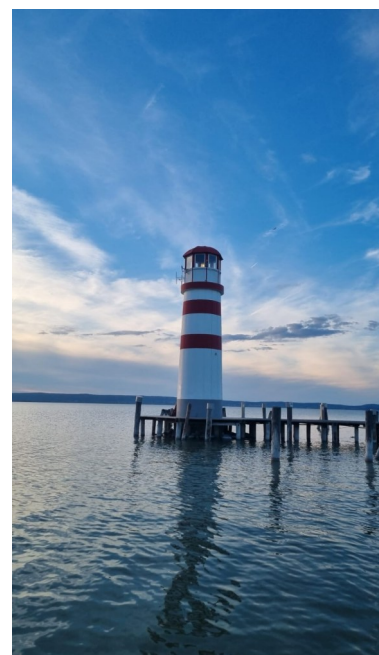

SBA запозна МСП с платформата SMEnergy, предложи експертно ръководени семинари и персонализирани консултации, позволявайки на фирмите да оценят текущото си потребление на енергия и да идентифицират жизнеспособни възможности за внедряване на технологии за възобновяема енергия и намаляване на оперативните разходи. Пилотният проект следваше структуриран път на обучение – от енергийни одити и технологии за възобновяема енергия до опции за финансиране и цифрови инструменти – осигурявайки всеобхватно и практично преживяване за всички участници.

По време на пилотния проект МСП получиха достъп до водещи експерти и персонализирани насоки за ориентиране в често сложния енергиен пейзаж. Обратната връзка, събрана по време на сесиите, подчерта високата полезност, яснота и силна приложимост на съдържанието на програмата, потвърждавайки ефективността на пилотния дизайн. Екипът на SBA също така извърши непрекъснати дейности по оценка и сравнителен анализ, за да оптимизира програмата за по-широко внедряване в Словакия.

Република Сръбска, Босна и Херцеговина

През декември 2025 Агенцията за развитие на Република Сръбска (RARS) организира онлайн промоция на „Ръководство за възобновяеми енергийни източници и енер-

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВАТ GEKOS?

Мрежата от центрове за знания, експлоатация и услуги за зелена енергия (GEKOS), която ще бъде създадена по проект SMEnergy, има за цел да предостави едноканална услуга на МСП, особено на енергоемките, подкрепена с трансгранична база данни и пазар за ВЕИ енергия, подкрепяща и насърчаваща прехода на МСП към зелена енергия в Дунавския регион.

Услугите включват:

⇒ **Финансова подкрепа;**

⇒ **Подкрепа за преодоляване на административната тежест:** разбиране на законодателството;

⇒ **Изграждане на капацитет** – обучения, семинари, повишаване на осведомеността;

⇒ **Достъп до база данни с квалифицирани доставчици на услуги и енергийни експерти.**

⇒ **Публикации и промоционални материали** на тема ВЕИ.

КОГАТО ЕНЕРГИЯТА СЕ ИЗЧЕРПИ

На 12 ноември 2025 в Будапеща проект SMEnergy и Унгарската асоциация за възобновяема енергия (MMESZ) организираха семинара „Когато енергията се изчерпи“, за да съберат енергийни специалисти, които да проучат предизвикателствата и възможностите на зеления енергиен преход на Унгария. Встъпителните презентации подчертаха споделената отговорност, обмена на знания и подходите, основани на данни, докато SMEnergy представи своя практически път за подкрепа на МСП. Експертни лектори подчертаха системното развитие, моделите на сътрудничество и нарастващата стойност на професионалния опит.

Научете повече за събитието [ТУК](#).

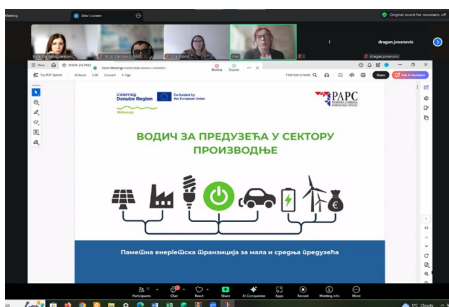
SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

гийна ефективност за малки и средни производствени предприятия“ като част от проекта Interreg Danube SMEnergy. Събитието, проведено чрез Zoom, събра около 20 представители на производствени МСП, местни власти и менторски организации от цяла Република Сръбска.

Онлайн сесията имаше за цел да насърчи енергийния преход и инвестициите във възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност, като подчерта тяхната роля за намаляване на оперативните разходи, подобряване на енергийните характеристики и минимизиране на въздействието върху околната среда. Представители на RARS модерираха събитието, предоставиха общ преглед на проекта SMEnergy и улесниха дискусията между участниците.

Ръководството беше представено от неговия автор и енергиен експерт, г-жа Александра Станивукович, която очерта ключовото му съдържание и практическата му стойност за производствените МСП. Участниците активно се включиха в дискусията и повдигнаха въпроси, свързани с прилагането и наличната подкрепа.

По време на събитието, RARS покани участниците да се присъединят към платформата SMEnergy, която свързва организации в целия Дунавски регион – от Германия до България – и подкрепя тяхната видимост като доставчици, консул-

Виртуално промоционално събитие за резултатите от проект SMEnergy в Република Сръбска

танти или потенциални партньори за международно сътрудничество. Освен това беше въведена нова специална подстраница в секцията „Подкрепа за бизнеса“ на уебсайта на RARS. Страницата предоставя общ преглед на възможностите, свързани с енергийната ефективност, възобновяемата енергия и зеления преход, и предлага достъп до съответните институции, програми за подкрепа и самото ръководство чрез секцията „Енергиен преход за МСП“.

Тази онлайн промоция отбелязва важна стъпка в подкрепа на производствените МСП в Република Сръбска да се включат активно в енергийния преход и да увели-

чат използването на решения за възобновяема енергия.

България

През юни 2025 Бизнес центърът за подпомагане на малки и средни предприятия - Русе (БЦП МСП) в България, съвместно с Русенски университет „Ангел Кънчев“, организираха информационно-демонстрационно събитие, посветено на решения за възобновяема енергия за битови и промишлени потребители. Събитието представи услугите на Центъра GEKOS, създаден в Русе по проект Interreg Danube SMEnergy, който има за цел да подпомогне малките и средни предприятия в техния зелен преход.

Програмата включваше дискуссионен панел, който даде възможност на участниците да обменят идеи, да проучат ключовите предизвикателства пред сектора и да идентифицират потенциални съвмест-

Информационно-демонстрационно събитие „Решения за възобновяема енергия за битови и промишлени потребители“, Русе, България

ни решения. Наред с това, демонстрации на иновативни продукти и услуги за зелена енергия показаха как новите технологии могат да подобрят ефективността и устойчивостта на енергийните системи.

В резултат тези промоционални и информационни дейности, няколко фирми, участвали в събитията на SMEnergy в България, изразиха интерес към услугите на Центъра GEKOS. С подкрепата на енергийния експерт, БЦП МСП проведе пилотни действия с четири МСП, за да тества и оцени работата на центъра GEKOS и платформата SMEnergy.

Участващите фирми получиха персонализирани насоки за използване на портала и базата данни на SMEnergy, подобриха вътрешната си осведоменост за управлението на енергията и получиха експертни препоръки в подкрепа на своя зелен преход. Тези дейности демонстрираха как целенасочената подкрепа и практическото ръководство могат да помогнат на МСП да постигнат своите цели за енергийна ефективност и устойчивост.

SMENERGY В ДУНАВСКИЯ РЕГИОН

Анализът на обратната връзка и резултатите от тези пилотни дейности ще формира ключова основа за предстоящата стратегия на SMEnergy, която ще отрази извлечените поуки, ангажираността на заинтересованите страни, идентифицираните предизвикателства и преносимите резултати.

Германия

В Германия SMEnergy помага на МСП да преодолеят бариерите пред въвеждането на възобновяема енергия. Сертифицирани енергийни консултанти оценяват потреблението на енергия от фирмите и въз основа на тези оценки МСП могат да получат финансова подкрепа за възобновяема енергия и за мерки за ефективност.

Въпреки тези възможности, много МСП все още са изправени пред предизвикателства като високи разходи за трансформация, бюрократични пречки и неси-

гурност от променящите се разпоредби. SMEnergy демонстрира, че дългосрочната политическа подкрепа и опростените процеси са ключови за успешното участие на МСП в енергийния преход. В **Технологичния център за енергетика (TZE)** през януари 2026 ще стартират два нови проекта, целящи да насърчат сътрудничеството с МСП и да прехвърлят знанията за възобновяема енергия от академичните среди на практика. Ще бъдат проучени синергиите със SMEnergy – така че следете ни!

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ПРОЕКТА SMENERGY

Заклучителната конференция на проект Interreg Danube SMEnergy ще се проведе на 10 юни 2026 в Будапеща. Конференцията ще предостави платформа за размисъл върху ключовите постижения на проекта, за споделяне на извлечените поуки и обсъждане на това как резултатите, инструментите и стратегиите на SMEnergy могат да подкрепят зеления преход на МСП след приключване на проекта. Тя ще предложи и възможности за работа в мрежа, обмен на добри практики и диалог за бъдещо сътрудничество на регионално и транснационално ниво.

Очаквайте още!

ЗА ПРОЕКТА

Предизвикателства

МСП съставляват 99% от всички предприятия в Европа, като включват около 25 милиона фирми. На много от тези предприятия им липсват ресурси, за да проучат напълно възможностите за подобряване на енергийната им ефективност и да въведат решения за възобновяема енергия. За да се насърчи икономическата устойчивост в ЕС и да се постигнат амбициозните цели, заложиени в Зелената сделка, е от решаващо значение да има механизми, които подкрепят МСП. Като предлагаме персонализирани и прозрачни решения, можем да създадем благоприятните условия, необходими за ускоряване на енергийния преход и насърчаване на устойчив растеж сред МСП.

Проект Interreg Danube SMEnergy

В продължение на 30 месеца проект Interreg Danube SMEnergy има за цел да създаде **пилотна мрежа** от регионални/национални центрове за услуги, за да подпомогне енергоемките МСП при ускоряване на прехода им към въвеждане на възобновяеми енергийни източници. Съответните резултати могат да бъдат постигнати единствено чрез транснационално сътрудничество: **пътна карта за енергиен преход**, предоставяща отговори на разнообразието от фирми по отношение на тяхната зрялост и ситуация, в която се намират, както и модел на работа на **центрове за знания, използване и услуги за зелена енергия (GEKOS)**, осигуряващи услуга тип „Едно гише“, подкрепена с транснационална база данни и пазар за зелена енергия. Поради мащабите трябва да се отговори на нуждите на малките и средни предприятия, които тепърва обмислят своя енергиен преход, но също и на тези, които вече са пред реализацията на своите проекти. Крайната цел на проекта е да създаде както национални, така и транснационални стратегии/комплекти от инструменти, които да подпомогнат различните МСП при въвеждане и използване на ВЕИ.

Проект SMEnergy е съобразен с приоритет „По-зелен, нисковъглероден Дунавски регион“ на програмата Interreg Дунавски регион 2021-2027 и пряко допринася за постигането на специфична цел 2.1 на програмата „**Насърчаване на използването на ВЕИ в енергийния и транспортния сектор в Дунавския регион**“. За повече информация как да се включите, посетете нашия [уебсайт](#).

ПРИСЪЕДИНЕТЕ СЕ КЪМ ПЛАТФОРМАТА SMENERGY

SMENERGY изгражда динамична онлайн платформа — пазар и база данни за зелена енергия — с идея да свърже доставчици на енергия, експерти и финансови консултанти в цяла Европа. Общата цел е да подпомогне МСП в техния енергиен преход, като осигури достъп до надеждни професионалисти и услуги.

Платформата, разработена от **Energiaklub** с подкрепата и приноса на всички партньори, предлага повече от просто обяви — тя функционира като пространство за споделяне на знания, където потребителите могат да обменят **добри практики**, специфични за страната **регулаторни идеи** и **техническа информация**, отнасяща се до техния регион. Един от водещите ѝ продукти е инструмент за самооценка, който позволява на енергоемките МСП да оценят текущото си състояние и да проучат персонализирани възможности за енергийна ефективност и зелен преход.

Бъдете част от енергийния преход – присъединете се към нашата платформа SMENERGY!

ПАРТНЬОРИ ПО ПРОЕКТА

Local Energy Agency Spodnje Podravje – LEASP
(Словения)

Energiaklub (Унгария)

Business Agency Burgenland Research and
Innovation Ltd. – FIB (Австрия)

PC-Trend Ltd. (Унгария)

DEX Innovation Centre – DEX IC (Чешка
република)

Slovak Business Agency – SBA (Словакия)

Development Agency of the Republic of Srpska –
RARS (Република Сръбска/Босна и Херцеговина)

Business Support Centre for Small and Medium
Enterprises - Ruse – BSC SME Ruse (България)

European Institute for Innovation-Technology
(Германия)

Landshut University of Applied Sciences – TZE
(Германия)

ENERGIACLUB
CLIMATE POLICY INSTITUTE
APPLIED COMMUNICATION

Информация за контакт

Tea Potočnik
Водещ партньор на
проект SMENERGY
tea.potocnik@lea-ptuj.si